

Dosarul nr.1re-157/2023
1-21020863-01-1re-07092023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Eremciuc Ghanadie, Roic – Botezatu Lilia,

a examinat, fără citarea părților, admisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Doroftei Roman în numele condamnatului Garștea Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Garștea Iurie xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.02.2021 – 25.07.2022;

Instanța de apel: 15.08.2022 – 20.12.2022;

Instanța de recurs: 07.09.2023 – 29.05.2024.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 25 iulie 2022, Garștea Iurie a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 210 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Garștea Iurie, la 8 ianuarie 2021, aproximativ la ora 3 și 12 min., intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestora, a încălcat prevederile pct. 14) lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea de Guvern a Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, potrivit căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate și a condus mijlocul de transport de model „Seat Cordoba”, cu n/î xxxx, până la intersecția străzilor Petru Zadnipru cu Mihail Sadoveanu din mun. Chișinău, unde a fost stopat de către angajații INSP a IGP a MAI, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate.

În continuare, a fost supus testării alcoolscopice, iar conform rezultatelor testului „DRAGER 6810” din 8 ianuarie 2021, la ora 3 și 13 min., s-a stabilit o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat în quantum de 0,43mg/L, care potrivit prevederilor

art.134¹² alin.(3) din Codul penal, reprezintă „stare de ebrietate cu grad avansat”.

Acțiunile inculpatului Garștea Iurie au fost încadrate în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului, a contestat sentința cu recurs, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei pentru administrarea și cercetarea probelor.

În motivarea recursului a invocat că instanța de fond unilateral a făcut trimitere selectiv la unele probe scrise din dosar, dând prioritate argumentelor părții acuzării și ignorând vădit motivele inculpatului.

Instanța nu s-a expus asupra admisibilității/inadmisibilității probelor și actelor de urmărire penală, prin prisma prevederilor art.94 Cod de procedură penală.

Instanța a omis a se expuse asupra probelor apărării și anume: a) răspunsul nr. 01-12/1150 din 6 august 2021, în copie autenticată, prin care IMSP Dispensarul Republican de Narcologie informează despre faptul că testarea alcoolscopice determină alcoolul în aerul expirat și nu se stabilește starea de ebrietate, iar instituția nominalizată va pregăti contra plată inspectorii ai controlului treziei, adică angajați de poliție (f.d.139); b) răspunsul nr. 01-06/499 din 2 iunie 2022, prin care IMSP Dispensarul Republican de Narcologie informează despre faptul că inspectorul Alexandru Cuiban în ultimii 5 ani nu a trecut instruirea în domeniul controlului treziei (f.d.140).

Prin urmare, dacă organele de urmărire penală au administrat o probă cu încălcarea principiilor legalității și loialității, aducând atingere drepturilor garantate de Convenția Europeană, iar din aceste mijloace de probă au rezultat fapte sau împrejurări ce au condus în mod direct și necesar la administrarea în mod legal a altor mijloace de probă (administrarea mijlocului nelegal fiind o condiție „sine qua non” pentru administrarea mijlocului de,, probă legal), acestea din urmă, vor fi excluse, instanțele neputându-și fundamenta hotărârea pe aceste probe derivate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2022, a fost respins ca nefondat recursul declarat și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de recurs a indicat, că prima instanță corect a stabilit fapta reieșind din probele anexate la dosar, și just fiind încadrate acțiunile inculpatului Garștea Iurie în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal, adică, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

La fel, instanța de recurs a notat că inculpatul Garștea Iurie fiind citat legal în ședința de judecată la instanța de fond, nu s-a prezentat, iar prin încheierea din 8 februarie 2022 a fost dispusă anunțarea în căutare a acestuia (f.d.119-121), fiind pornit conform notificării nr.34/20/2-2417 din 1 martie 2022 dosarul de căutare nr. xxxx (f.d.124) și în conformitate cu art.art.351, 352 Cod de procedură penală, instanța a dispus examinarea cauzei în procedură generală, în absența inculpatului.

Instanța de recurs a acceptat poziția instanței de fond privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului or, inculpatul Garștea Iurie a fost notificat privind desfășurarea ședințelor de judecată, inclusiv prin citație pe adresa expusă de ultimul, fiind restituite cu mențiunea „necunoscut”, ce denotă comunicarea cu bună-știință de către inculpat a unei adrese de domiciliu incorecte sau prin publicarea datei și orei desfășurării

ședințelor de judecată pe portalul oficial al instanțelor de judecată „<https://instante.justice.md>”, iar în ședință, aceasta nu s-a prezentat și nu a informat despre schimbarea domiciliului, a refuzat să se prezinte și nu a notificat instanța despre motivele neprezentării, chiar dacă a cunoscut de la faza urmăririi penale, că este acuzat într-un proces penal expedit pentru examinare în ședință de judecată.

Mai mult, inculpatul Garștea Iurie a cunoscut și despre faptul examinării cauzei în instanța de recurs, solicitând prin cererea depusă la data de 29.11.2022, amânarea cauzei după data de 15.12.2022. Ulterior, la data de 15.12.2022, inculpatul a fost informat telefonic despre amânarea cauzei pentru data de 20.12.2022, inculpatul confirmând că se va prezenta în ședința de judecată. Iar la data de 20.12.2022, inculpatul Garștea Iurie din motive necunoscute nu s-a prezentat și nu a notificat instanța de recurs despre motivele neprezentării, chiar dacă a cunoscut despre data examinării cauzei.

Verificând declarațiile inculpatului depuse pe parcursul urmăririi penale, în calitate de învinuit, instanța de recurs a reținut că, inculpatul Garștea Iurie și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, menționând că, în ziua de Crăciun, a servit băuturi alcoolice până la orele amiezii, iar aproximativ la ora 14.00 min. s-a culcat. Noaptea, deja la data de 8 ianuarie 2021, în jurul orelor 2 și 40 min., s-a trezit și deoarece automobilul nu era acasă, fiind parcat lângă magazinul „Autodoctor”, amplasat pe str. Petru Zadnipru, la intersecție cu str. Mihail Sadoveanu, a decis să meargă să îl ia și să-l aducă acasă, dar deja când a ajuns în fata blocului locativ unde locuiește pe str. xxxx, a fost stopat de angajații de poliție cu echipajul nr. 9755, care i-au solicitat actele la control. Indică că a prezentat actele, iar ulterior i-au întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, pentru că nu deținea asigurarea auto și revizia tehnică la automobilul său personal „Seat Cordoba” cu n/î xxxx, după care la întrebarea polițistului dacă a consumat băuturi alcoolice, a negat, însă unul din polițiști a scos alcooltestul, a suflat și rezultatul era 0,43 mg/L n aerul expirat și ulterior colaboratorul de poliție i-a scos numărul de înmatriculare de la automobil și au plecat, polițiștii l-au stopat în momentul când el parca mașina (f.d.71).

În pofida faptului că, inculpatul Garștea Iurie nu și-a expus poziția privind cele imputate, vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal a fost dovedită prin următoarele probe, administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate de către instanța de fond, și anume: declarațiile martorilor Cuiban Alexandru (f.d.138); Cebotari Nicolae (f.d.137); Ursachii Vadim (f.d.136); raportul din 8 ianuarie 2021, privind înregistrarea contravenției pe faptul exploatării mijlocului de transport de model „Seat Cordoba” în stare de ebrietate alcoolică de către conducătorul Garștea Iurie (f.d.10); procesul-verbal privind testarea alcoolscopice din 8 ianuarie 2021, conform căruia persoana bănuită de conducerea în stare de ebrietate, pe nume Garștea Iurie, a fost supus testării alcoolscopice cu aparatul de tip „Drager 6810”, care a arătat o cantitate de alcool în aerul expirat de 0,43 mg/l, adică cu depășirea limitei admisibile de lege (f.d.12); procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 8 ianuarie 2021, conform căruia agentul constator Alexandru Cuiban a stabilit faptul că Garștea Iurie, aflându-se la volanul automobilului de model „Seat” cu n/î xxxx, se deplasa în mun. Chișinău, la intersecția str. Petru Zadnipru cu str. Mihail Sadoveanu, iar în timpul deplasării a fost stopat, fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, unde, în urma testării alcoolscopice cu alcooltestul de tip „DRAGER”, a fost obținut rezultatul de 0,43 mg/L (f.d.11); procesul-

verbal de examinare a documentului din 24 ianuarie 2021, prin care a fost examinat tichetul „DRAGER” nr. 8510 din 8 ianuarie 2021, imprimat la ora 3 și 13 min., fiind evidențiat nr. testului „3601”, seria și nr. „ARJB 0003”, numele persoanei testate Garștea Iurie și datele sale de identitate, introduse olograf și semnătura autentică a ultimului (f.d.14); procesul - verbal de constatare din 8 ianuarie 2021, prin care s-a constatat faptul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate de către Garștea Iurie (f.d.16); procesul - verbal de ridicare din 8 ianuarie 2021, prin care de la Garștea Iurie a fost ridicat permisul de conducere cu nr.xxxx, emis pe numele acestuia (f.d.18); procesul - verbal de examinare a obiectului din 22 ianuarie 2021, cu anexă foto, prin care a fost examinat permisul de conducere eliberat pe numele lui Garștea Iurie (f.d.20-21); decizia asupra cauzei contravenționale în copie din 8 ianuarie 2021, cu seria și nr. D01 118742, prin care Garștea Iurie a fost sancționat de agentul constatator Nicolae Cebotari în temeiul art.229 alin.(2) și (3) Cod contravențional (f.d.24); procesul - verbal de ridicare 18 ianuarie 2021, prin care a fost dispusă ridicarea de la angajatul de poliție Cuiban Alexandru a unui CD-R cu înregistrare video efectuată la data 8 ianuarie 2021 (f.d.32-33); procesul - verbal de examinare a documentului din 18 ianuarie 2021, prin care a fost examinat un suport informațional de tip CD-R, cu inscripția „Omega” cu înregistrarea video din 8 ianuarie 2021, prin care s-a relevat cu momentul stopării și supunerii examinării la testul alcoolscopic cu aparatul „Drager” a lui Garștea Iurie, inclusiv cu reținerea rezultatului testării „0,43 mg/L” (f.d.34); cazierul contravențional, actualizat la 14 ianuarie 2021, pe numele lui Garștea Iurie, prin care se atestă că ultimul în perioada de timp de la 1 ianuarie 2010 până la 14 ianuarie 2021 a fost sancționat de 11 ori, dintre care în 7 cazuri pentru contravenții în domeniul securității circulației rutiere (f.d.55); tichetul „DRAGER”, alcooltest 8510 RO, proba 3601, efectuat la data de 8 ianuarie 2021, cu aparatul alcotest „Drager 6810”, la ora 3 și 13 min, pe numele lui Garștea Iurie, cu rezultatul final 0,43 mg/L, (f.d.13), recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Elena Gorodețcaia din 24 ianuarie 2021 și anexat la cauza penală (f.d.15); permisul de conducere cu nr. 175417965 eliberat pe numele lui Garștea Iurie, pentru categoria „B”, recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Elena Gorodețcaia din 22 ianuarie 2021 (f.d.22) și restituit inculpatului la cererea acestuia, în temeiul ordonanței și recipisei din 29 ianuarie 2021 (f.d.73-74); suportul informațional de tip CD-R, de model „Omega”, cu imagini video efectuate la 8 ianuarie 2021, ridicate de la martorul Alexandru Cuiban (f.d.33), recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța ofițerului de urmărire penală Elena Gorodețcaia din 18 ianuarie 2021 și anexat la cauza penală (f.d.35).

În cadrul cercetării judecătorești, de către partea apărării au fost prezentate și cercetate următoarele mijloace de probă suplimentar celor prezentate de partea acuzării: răspunsul nr. 01-12/1150 din 6 august 2021, în copie autenticată, prin care IMSP Dispensarul Republican de Narcologie informează despre faptul că testarea alcoolscopică determină alcoolul în aerul expirat și nu se stabilește starea de ebrietate, iar instituția nominalizată va pregăti contra plată inspecții ai controlului treziei, adică angajați de poliție (f.d.139); răspunsul nr. 01-06/499 din 2 iunie 2022, prin care IMSP Dispensarul Republican de Narcologie informează despre faptul că inspectorul Alexandru Cuiban în ultimii 5 ani nu a trecut instruirea în domeniul controlului treziei (f.d.140); cererea apărătorului Roman Doroftei din 31 mai 2022, privind eliberarea

informației de către IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, dacă inspectorul Alexandru Cuiban a trecut instruirea în domeniul controlului treziei (f.d.141).

Analizând probele cercetate în cadrul primei instanțe, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de recurs a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului Garștea Iurie, în săvârșirea infracțiunii de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, a fost demonstrată, iar acțiunile acestuia corect fiind încadrate în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal.

Astfel, instanța de recurs a indicat că, instanța de fond corect a identificat că, vinovăția inculpatului a fost pe deplin dovedită prin declarațiile martorilor, cât și înscrisurile anexate la materialele cauzei, prin care a fost documentată conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate de către Garștea Iurie, inclusiv prin tichetul „Drager” cu rezultatele testării inculpatului, precum și prin actele inițiale perfectate de agentul constatator în cazul dat, care de altfel, nu suferă amânare, reieșind din riscul alterării probelor, prin care s-au relevat consecutivitatea, motivele și urmările acțiunilor întreprinse de agentul constatator în scopul documentării corecte și diligente a cazului dat, iar drept urmare a apreciat critic poziția apărării precum că, nu au fost administrate probe ce ar confirma vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

La fel, inculpatului i-a fost adus la cunoștință atât natura și cauza acuzației, cât și probele pe care se fundamentează acuzația, într-o manieră detaliată prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț, ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit (f.d.43, 68-69, 77-86).

Cu referire la argumentele invocate de către recurent prin care relevă ca ar avea anumite dubii asupra legalității controlului inculpatului Garștea Iurie efectuat de către agentul de circulație Alexandru Cuiban, pe motiv că nu ar fi avut certificatul de instruire eliberat de către Dispensarul Republican de Narcologie, instanța de recurs a remarcat următoarele, potrivit prevederilor art.7 alin.(2) din Legea nr.713 din 06.12.2001, privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, (MO nr. 36-38 din 14.03.2002), Instituția Medico Sanitară Publică Dispensarul Republican de Narcologie va pregăti contra plată inspectorii ai controlului treziei, iar conform noțiunilor determinate de art.1 din Legea menționată, colaboratorii de poliție nu fac parte din inspectorii al controlului treziei. Din acestea considerente, alegațiile apărătorului că agentul de patrulare, martorul Alexandru Cuiban, neavând certificat de instruire de la Dispensarul Republican de Narcologie în domeniul efectuării testului de trezie, nu a fost abilitat cu dreptul de a efectua testare alcoolsopică cu aparatul ”Drager”, sunt lipsite de argumentare juridică și contravin cadrului legal, din care considerente nu pot fi reținute de către instanța de recurs ca pretinsă încălcare a procedurii de testarea alcoolsopică a inculpatului.

Mai mult ca atât, materialele cauzei penale atestă că, în cadrul documentării inculpatului privind conducerea mijlocului de transport de către inculpat aflat în stare de ebrietate alcoolică grad avansat, inculpatului i s-a adus la cunoștință prevederile pct.13, 14 din Regulamentul privind modul de testare alcoolsopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea nr.296 din 16.04.2009 a Guvernului Republicii Moldova, cu privire la contestarea rezultatelor testului alcoolsopic în instituția medicală în termen de cel mult 2 ore de la efectuarea

testului alcoolscoapice prin aerul expirat, în cazul în care nu este de acord cu rezultatul, cu procedura testării, cu funcționalitatea aparatului de testare.

După cum urmează din circumstanțele și materialele cauzei penale, inculpatul nu a contestat în modul prevăzut de lege nici rezultatul și nici procedura de testare alcoolscoapică efectuată de către agentul de circulație rutieră Alexandru Cuiban, și prin urmare, trimiterea apărătorului inculpatului la existența încălcărilor în procedura de testare alcoolscoapică a inculpatului, sunt lipsite de material probator.

Instanța a reținut că, alcotestul de tip „Drager 6810”, utilizat la stabilirea stării de ebrietate a fost verificat metrologic, fiind valabil pentru perioada de la 21 aprilie 2020 până la 21 aprilie 2021 (f.d.26), iar potrivit certificatului eliberat de Direcția supraveghere transport și circulație rutieră nr.34/17-508 din 22 mai 2020 (f.d.25), se atestă dovada studierii de inspectorul Alexandru Cuiban a Regulamentului cu privire la modul de utilizare a mijloacelor tehnice, inclusiv a mijloacelor de măsurare și a aparatului medical din dotarea poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1139 din 18 septembrie 2003, precum și a instrucțiunilor cu privire la modul de exploatare și testare alcoolscoapică cu ajutorul complexelor de măsurare și înregistrare de tip „Drager 6810” și „Drager 7510”.

Contrar celor invocate, instanța de recurs a constatat că, agentul constatator Alexandru Cuiban a trecut cursurile privind modul de utilizare a aparatului de tip „Drager” utilizat la testarea alcoolscoapică și astfel, nu pot fi declarate nule mijloace de probă cu forță determinantă la caz, doar în baza unor motive formale, când nu au fost stabilite încălcări esențiale ale drepturilor inculpatului la cercetarea cazului său.

La fel, partea apărării a solicitat încetarea procesului penal, prin prisma art.251 alin.(2) Cod de procedură penală, cu declararea nulității probelor acumulate necorespunzător de agentul constatator, motivând că persoana abilitată cu dreptul de efectuare a testării alcoolscoapice nu a trecut instruirea necesară, din materialele cauzei penale rezultă că, la prezentarea materialelor de urmărire penală, Garștea Iurie cât și apărătorul acestuia, considerându-se afectați într-un drept prevăzut de lege, cât și având obiecții asupra probelor acumulate de către agentul constatator, nu le-au indicat în procesul – verbal de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală din 29.01.2021, prezumându-se că au acceptat materialul probator, fiind menționat “cereri nu sunt” (f.d.76).

Prin urmare, cazul supus examinării nu se încadrează în prevederile art.251 Cod de procedură penală, odată ce, de către organul de urmărire penală nu au fost admise careva încălcări la administrarea probelor, prin urmare nu poate pune la dubii veridicitatea probelor anexate la dosar, or, în acest sens de către recurent nu au fost prezentate probe pertinente și concludente.

Instanța de recurs a remarcat că, starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză penală, relevante și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în recurs.

Pe această linie de concluzie, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de recurs fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Considerentele primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel fapta acestuia,

reținută prin sentință, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin.(1) din Cod penal - conducerea mijlocului de transport de către persoana aflată în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, avocatul Doroftei Roman în numele condamnatului Garștea Iurie, a declarat recurs în anulare prin care a solicitat casarea deciziei instanței de recurs, cu transmiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului menționează, că pe parcursul examinării pricinii de către instanța de recurs, s-a perpetuat un viciu fundamental fapt care a afectat grav hotărârea.

Pretinde că viciul fundamental, este eroarea comisă de instanța de recurs că a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, or, prin examinarea cauzei în lipsa acestuia a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art.6 CEDO.

La materialele cauzei lipsește informația că inculpatul ar fi fost citat în instanța de recurs prin citație scrisă, notă telefonică, lipsind și dovada de primire a citației de către inculpat.

În consecință, recurentul a conchis că instanța de recurs ordinar nu a asigurat desfășurarea unui proces echitabil în cauza dată, hotărârea fiind adoptată contrar prevederilor art.6 § 1 din Convenție.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Completul de judecată menționează că, cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 246 din 31.07.2023, care în partea relevantă a art. XI alin.(3¹) a intrat în vigoare 01.09.2023) și ulterior a fost completată prin Legea privind modificarea unor acte normative (nr. 286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023), în conformitate cu care, recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

Potrivit dispozițiilor art.456 Cod de procedură penală, recursul în anulare este supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în conformitate cu prevederile art.431 și 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de judecată, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, raportat la prevederile art.6 pct. 44) ale aceluiași Cod, art.4§2 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare

în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prevederile pct. 44) art.6 Cod de procedură penală determină ca viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Reieșind din prevederile legale menționate, completul de judecată reiterează că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

Analizând argumentele expuse în conținutul recursului în anulare, prin care se invocă afectarea deciziei instanței de recurs adoptate în prezenta cauză, de un viciu fundamental, exprimat prin încălcarea art.6§1 al Convenției – dreptul la un proces echitabil, susținând în acest sens că instanța de recurs a încălcat procedura penală privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

Astfel, analizând hotărârea atacată prin prisma respectivelor critici, completul de judecată menționează, că aceste argumente sunt declarative și se combat prin materialele dosarului.

Conform materialelor dosarului, se constată că, cauza a fost examinată în lipsa inculpatului, deoarece inculpatul Garștea Iurie, fiind citat legal în ședința de judecată în instanța de fond, nu s-a prezentat, iar prin încheierea din 8 februarie 2022 a fost dispusă anunțarea în căutare a acestuia (f.d.119-121), fiind pornit conform notificării nr.34/20/2-2417 din 1 martie 2022 dosarul de căutare nr.2022480063 (f.d.124) și în conformitate cu articolele 351 și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în absența inculpatului.

Instanța de recurs a acceptat poziția instanței de fond privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului or, inculpatul Garștea Iurie a fost notificat privind desfășurarea ședințelor de judecată, inclusiv prin citație pe adresa expusă de ultimul, fiind restituite cu mențiunea „necunoscut”, ce denotă comunicarea cu bună-știință de către inculpat a unei adrese de domiciliu incorecte sau prin publicarea datei și orei desfășurării ședințelor pe portalul oficial al instanțelor de judecată „<https://instante.justice.md>”, iar în ședință, aceasta nu s-a prezentat și nu a informat despre schimbarea domiciliului, a refuzat să se prezinte și nu a notificat instanța despre motivele neprezentării, chiar dacă a cunoscut de la faza urmăririi penale, că este acuzat într-un proces penal expedit pentru examinare în ședință de judecată.

Mai mult ca atât, inculpatul Garștea Iurie a cunoscut și despre faptul examinării cauzei în instanța de recurs, solicitând prin cererea depusă la data de 29.11.2022, amânarea cauzei după data de 15.12.2022. Ulterior, la data de 15.12.2022, inculpatul a fost informat telefonic despre amânarea cauzei pentru data de 20.12.2022, inculpatul confirmând că se va prezenta în ședința de judecată. Iar la data de 20.12.2022, inculpatul Garștea Iurie din motive necunoscute nu s-a prezentat și nu a notificat instanța de recurs

despre motivele neprezentării, chiar dacă a cunoscut despre data examinării cauzei.

Astfel, se accentuează că o procedură care se desfășoară în absența inculpatului nu este în sine incompatibilă cu art. 6 din Convenție, fiind produsă o denegare de justiție doar atunci când asupra cauzei unui individ condamnat *in absentă*, se va pronunța o instanță, fără ca acesta să fie audiat cu privire la temeinicia acuzației în fapt și în drept sau atunci când nu s-a stabilit că acesta a renunțat expres la dreptul său de a se prezenta și de a se apăra ori că a avut intenția de a se sustrage de la justiție (Sejdovic împotriva Italiei (MC), par. 82), iar în speță, s-a constatat evident și întemeiat atât faptul, cât și intenția certă a inculpatului Garștea Iurie de a se eschiva de la prezentarea în instanță, pe cazul de învinuire a sa.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că - *judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie. Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta. Prezența inculpatului aflat în stare de arest este obligatorie, cu excepția cazului în care acesta refuză să fie escortat la ședință.*

Completul de judecată atestă că, decizia instanței de recurs privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului, nu afectează dreptul acesteia la un proces echitabil, în contextul în care inculpatul de sine stătător a renunțat la prezența sa personală în ședință, iar în instanța de recurs interesele lui Garștea Iurie a fost apărate de către avocatul Doroftei Roman, care a susținut pe deplin recursul declarat.

De asemenea, se accentuează, că soluția respectivă a instanței de recurs vine în concordanță și cu jurisprudența CtEDO, cauza *Avramenco vs Moldova* din 16 ianuarie 2007, care în § 35 din hotărâre a statuat că nu poate fi admisă cerința reclamantului cu privire la constatarea încălcării art.6§1 CtEDO, în contextul în care nu a prezentat motive întemeiate în privința lipsei sale de la judecarea cauzei.

În concluzie completul de judecată statuează că în cauza deferită judecării, instanța de recurs nu a admis careva erori sau vicii de procedură pentru a fi necesară intervenția instanței de recurs în anulare în vederea remedierii acestora.

Totodată, completul de judecată evidențiază că dreptul la un proces echitabil, consfințit în art.6 din Convenție, coroborat cu accesul liber la justiție și prezumția nevinovăției - drepturi fundamentale prevăzute în art.art.20, 21 din Constituție, enunță și preeminența principiului supremației dreptului. Unul din elementele fundamentale ale preeminenței principiului supremației dreptului este garantarea securității raporturilor juridice, care înseamnă, că o soluție definitivă a oricărui litigiu, inclusiv de natură penală, nu trebuie rediscutată.

Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte în proces nu este în drept să solicite reluarea procesului de judecată în scopul unei noi soluționări a cauzei după ce hotărârea a devenit definitivă și irevocabilă, excepție făcând doar temeiurile stricte prevăzute de lege. În speță, hotărârea atacată nu este afectată de viciu fundamental și a căpătat putere de lucru judecat (*res judicata pro veritate habetur*), ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

De asemenea, se menționează că principiul securității raporturilor juridice, consfințit în articolul 6 din Convenție, cere inter alia ca, atunci când instanțele

judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*hotărârea Brumărescu vs România din 28 octombrie 1999*).

Mai mult ca atât, potrivit dispozițiilor art.4§2 din Protocolul 7 CEDO, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată, dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

La caz, completul de judecată constată, că hotărârea contestată nu este afectată de nici un viciu fundamental, fiind conformă prevederilor legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

Completul de judecată constată că, la examinarea prezentului recurs în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la existența unui viciu fundamental în cauză și ar afecta hotărârea irevocabilă, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Doroftei Roman în numele condamnatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.456 alin.(1), 432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Doroftei Roman în numele condamnatului Garștea Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2022, în cauza penală în privința lui Garștea Iurie xxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic – Botezatu Lilia